

JEDEN DEN V KONCENTRAČNÍM TÁBOŘE

ANOTACE:

Aktivita žákům umožňuje prostřednictvím informací z filmu, autentických archivních materiálů a dalších zdrojů poznat podmínky, ve kterých žili jejich vrstevníci v terezínském ghettu. Na základě zjištěných skutečností žáci ve skupinách vytvoří „popis“ jednoho terezínského dne.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

člověk a jeho svět (1. stupeň), člověk a společnost (2. stupeň), jazyk a jazyková komunikace, informační a komunikační technologie

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

OSV, VDO, VMEGS, MV

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské

DOPORUČENÝ VĚK: 11+

CÍLE:

Žáci:

- mají povědomí o životních podmínkách v Terezíně;
- umí vlastními slovy danou situaci reprodukovat.

DĚLKA: 40 min.

POMŮCKY:

Pro každou skupinu:

- psací potřeby a listy papíru
- **MATERIÁL 1** (obrázky dětí nakreslené v Terezíně)
- **MATERIÁL 2** (ukázka časopisu Domov, vydávaného dětmi v Terezíně)

POSTUP:

1. Po projekci filmu žáky rozdělíme do 4- až 5členných skupin. Evokujeme v nich tuto situaci: „Před válkou žili Židé ‚obyčejným‘ životem jako ostatní lidé v Československu. S rozkazem do transportu se však jejich život změnil k nepoznání. V Terezíně, kam většina z nich mířila, neměli svůj vlastní dům či byt, rodiny byly roztrhány. I zde na ně čekala hrozba dalších transportů kamsi na východ, odkud se nikdo zpět nevrátil. Jak vlastně vypadal takový všední den židovského dítěte v Terezíně? Pokuste se jej společně ve skupinách sestavit.“
2. Úkolem žáků je vymyslet, co všechno mohlo dítě v Terezíně prožít během jednoho dne. Při práci mohou vycházet z informací, které se dozvěděli ve filmu. Každé skupině zároveň rozdáme kopie **MATERIÁLŮ 1 a 2**. Jedná se o obrázky, které malovaly děti v Terezíně, ukázkou časopisu, který zde vydávaly. Kromě toho mohou využít i dalších zdrojů, např. učebnice dějepisu nebo internet. Zaměřit by se měli na životní podmínky v Terezíně, vybavení ubikací, stravování, hygienické podmínky, kulturní život apod. Dáme žákům dostatečný čas na zpracování, alespoň 20 minut.

3. Následuje prezentace skupinové práce, kdy každá skupina přednese svoji představu všedního dne dítěte v terezínském ghettu. Skupinám dáme možnost se k jednotlivým výstupům vyjádřit a diskutovat o nich.

REFLEXE:

Reflexi provedeme formou řízeného dialogu nebo metodou volného psaní. V obou případech bychom se měli soustředit na to, jak těžký byl život v koncentračním táboře a co lidem dávalo sílu přežít. Vyústěním diskuse by mohlo být téma dodržování lidských práv v minulosti i současnosti s poukazem na nebezpečí pravicového extremismu.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE:

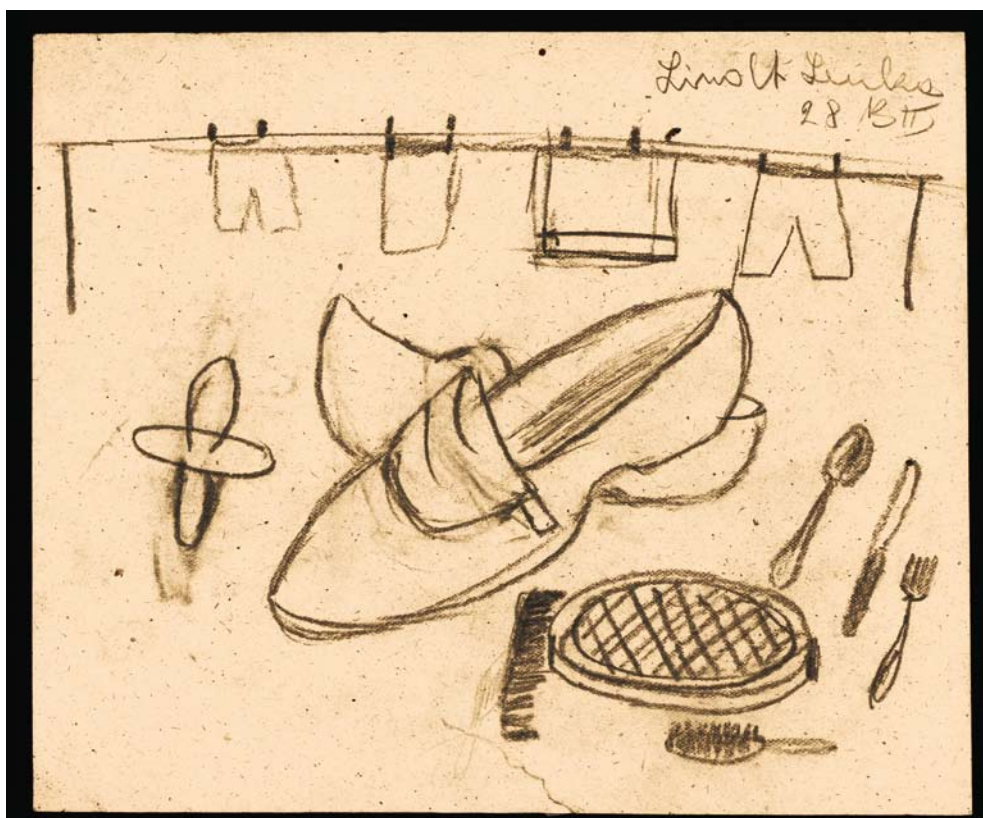
Aktivita byla vyzkoušena ve dvou třídách 9. ročníku. Ačkoliv byla realizována na konci školního roku, ani v jedné ze tříd nebyl problém s motivací. Téma druhé světové války děti zajímá, učitel však musí být dobře připraven na případné otázky žáků (často přímo nesouvisející s probíraným tématem holocaustu). Ve třídě se také mohou objevit žáci sympatizující s pravicovým extremismem. Takové postoje je třeba rázně odmítnout, ovšem způsobem, který žáka přinutí o dané problematice začít přemýšlet (pouhé odsouzení by mohlo vést k utvrzení žáka v jeho přesvědčení).

Stanislav Švejcar, ZŠ Zámecká, Litomyšl

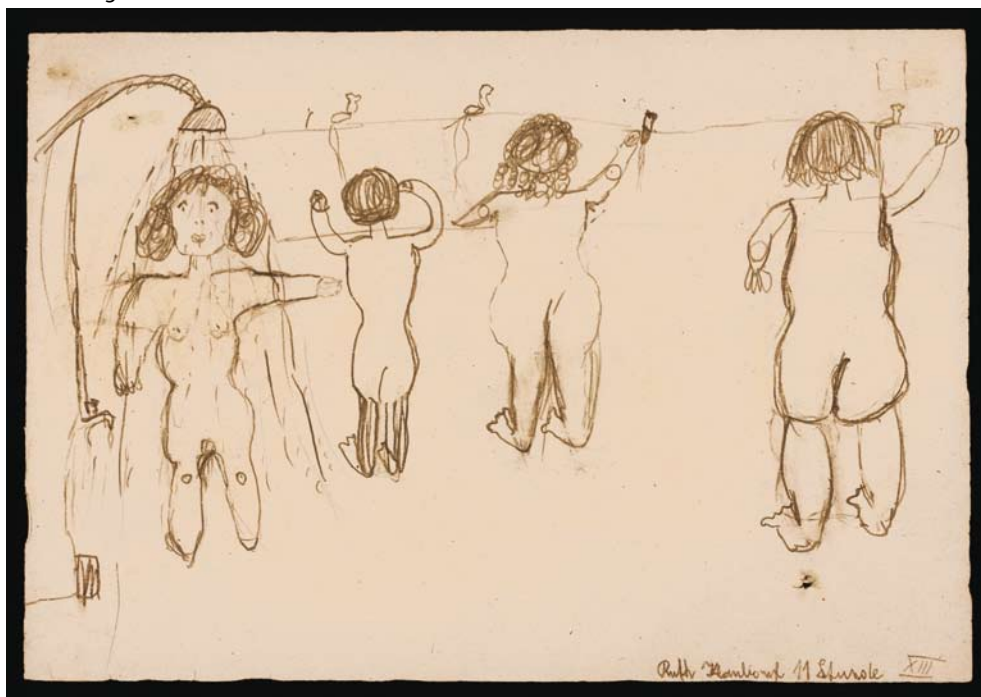
Obrázek 1

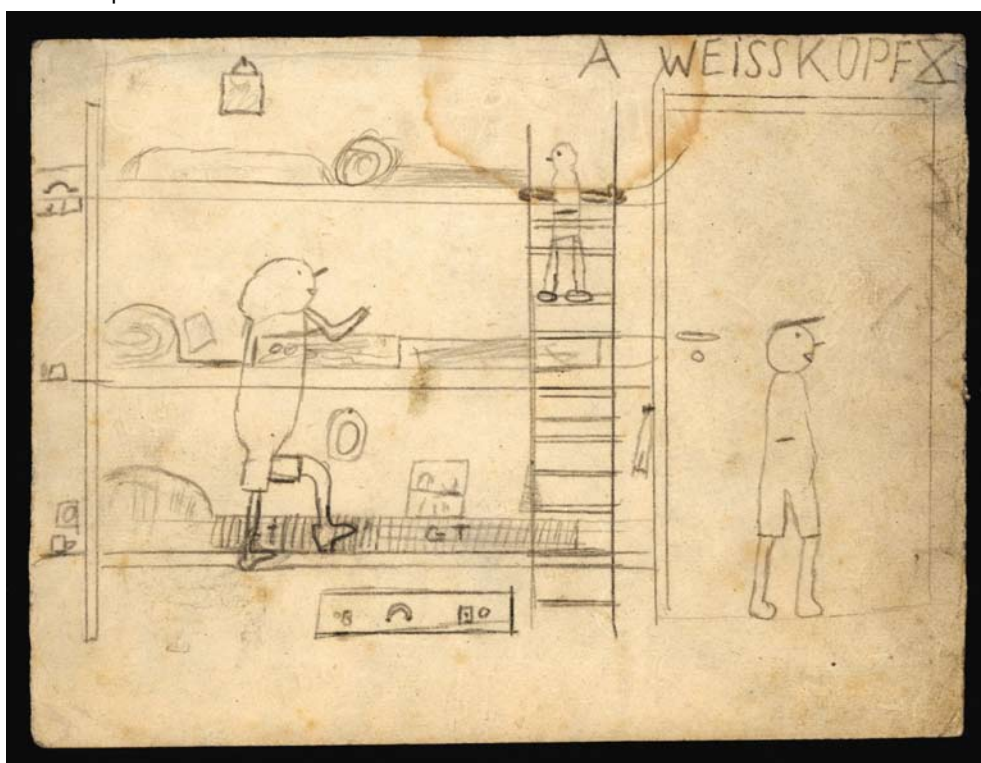
Obrázek 2

Obrázek 3

Obrázek 4

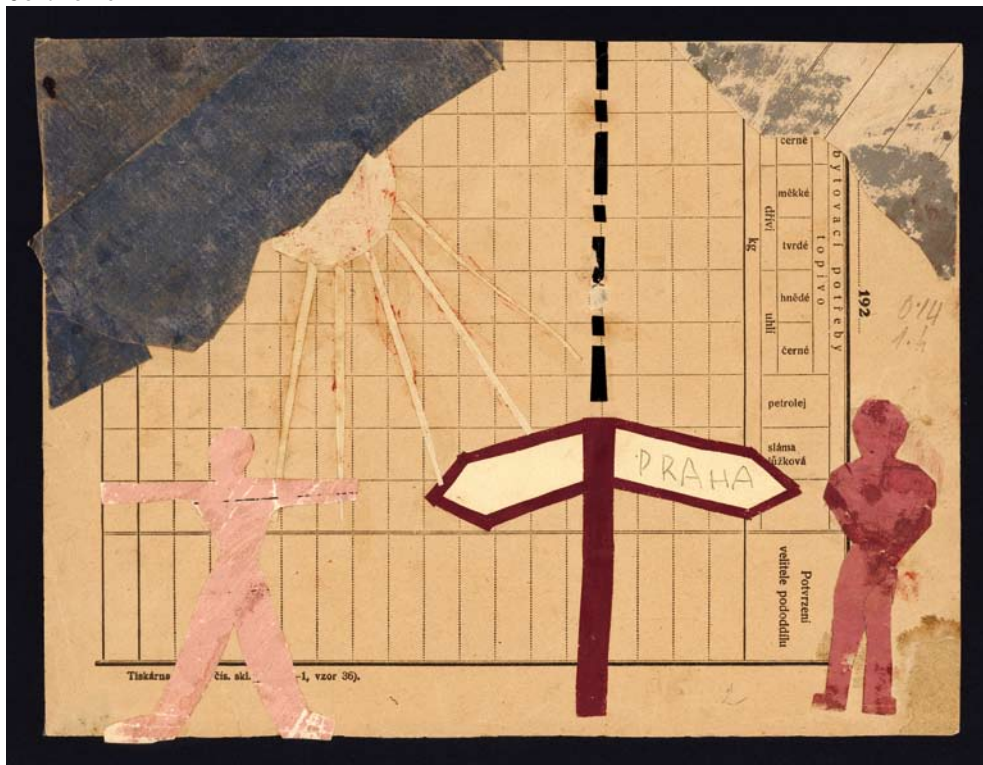

Obrázek 5

Obrázek 6

KRESBY DĚTÍ Z TEREZÍNA

Obrázek 1:

neznámý autor (Kohn?)

data nezjištěna

Závora v terezínském ghettu

tužka na papíře, 212 × 246 mm

signováno LD: V. Kohn H. X (pokoj 10)

Obrázek 2:

Anna Lenka Lindtová

19. 3. 1930 – 12. 5. 1942 – 28. 10. 1944

Terezínské zátiší s dřeváky a předměty denní potřeby

tužka na papíře, 237 × 285 mm

signováno PH: Lindt Lenka / 28 B II (pokoj 28, skupina B II)

Obrázek 3:

Ruth Klaubaufová

21. 4. 1931 – 26. 9. 1942 – 19. 10. 1944

Terezínské sprchy

tužka na papíře, 213 × 307 mm

signováno PD: Ruth Klaubauf II. Stunde XIII (II. hodina, pokoj 13)

Obrázek 4:

Alfréd Weisskopf

24. 1. 1932 – 22. 12. 1942 – 18. 12. 1943

Palandy v chlapeckém domově

tužka na papíře, 175 × 233 mm

signováno PH: A. Weisskopf, H X (pokoj 10)

Obrázek 5:

Liliana Franklová

12. 1. 1931 – 15. 12. 1941 – 19. 10. 1944

Výdej jídla

tužka na papíře, 220 × 300 mm

nesignováno

Obrázek 6:

neznámý autor

Rozcestník s ukazatelem na Prahu

papírová koláž s použitím starého armádního formuláře, 188 × 254 mm

nesignováno

Zdroj: Fotoarchiv Židovského muzea v Praze

